

**ВИЗНАЧЕННЯ ШЛЯХІВ ЗАСТОСУВАННЯ СОАПСТОКІВ
ПІСЛЯ НЕЙТРАЛІЗАЦІЇ ОЛІЙ ТА ЖИРІВ
В НЕЙТРАЛІЗУЮЧОМУ РОЗЧИНІ,
ЩО МІСТИТЬ ОРГАНІЧНІ СПИРТИ**

Петік І.П.¹, Гладкий Ф.Ф.², Запорожець А.О.², Федякіна З.П.¹

¹*Український науково-дослідний інститут олій та жирів, м. Харків;*

²*Національний технічний університет*

«Харківський політехнічний інститут», м. Харків

В попередніх роботах обґрунтовано оптимальний склад відносно поверхневого натягу та густини основи нейтралізуючого розчину для олій (жирів). Дані розробки дозволяють підвищити ефективність нейтралізації олій (жирів) в мильно-лужному середовищі, а саме підвищити концентрацію соапстоків і практично виключити в них вміст нейтральних триацилгліцеринів. Розроблена основа нейтралізуючого розчину містить воду, етанол і гліцерин у співвідношенні 30:30:40 відповідно, що робить її значно дорожчою за воду, яка традиційно використовується в даній технології. Виходячи з цього, виникає питання визначення шляхів застосування соапстоків після нейтралізації олій (жирів) в основі нейтралізуючого розчину. Соапстоками називають відстої, що утворюються в результаті лужного рафінування рослинних олій та жирів в жиропереробній промисловості. Вміст загального жиру в соапстоках при безперервному способі нейтралізації олій та жирів в мильно-лужному середовищі коливається від 10 %. Нейтральні триацилгліцерини зазвичай становлять до 70 % від загального вмісту жиру в соапстоці. Нами запропоновано використовувати соапстоки після нейтралізації олій та жирів в основі нейтралізуючого розчину після подальшої обробки як рідке туалетне мило. На відміну від традиційних рідких мил, концентровані соапстоки, отримані після нейтралізації олій (жирів) в розробленій основі нейтралізуючого розчину представляють собою розчини не калієвих, а натрієвих солей жирних кислот рослинних олій (жирів), а з огляду на вартісні характеристики, гідроксид натрію, що використовується в технології нейтралізації олій (жирів), має нижчу вартість, ніж гідроксид калію, який використовується при виробництві традиційного рідкого мила, – це значно здешевлює наш продукт. Водночас соапстоки, що є відходом сучасного олієжирового виробництва, перероблюються у значно дешевші продукти.

В нашій пропозиції до складу рідкого мила будуть входити натуральні компоненти: натрієві солі жирних кислот олій (жирів), харчові гліцерин та етанол, а також ряд природних біологічно активних домішок.